

■ **FULL DE RUTA 2008-2013**
Àmbit d'Educació per al Desenvolupament

Experiencias:

- **“Obrim fronteres, fem un sol món”**
- **L'escola de cooperació i Solidaritat de la Conreria**
- **Unión de Juventud Ecuménica Dominicana (UJEDO)**

**Fundació Pere Tarrés –
Moviment de Centres d'Esplai Cristians**
C. Numància, 149-151,
08029-BARCELONA
Telèfon 934 100 100
Fax 93 419 62 68
secretaria.mcec@peretarres.org

El **Moviment de Centres d'Esplai Cristians** (MCEC) és la federació de centres d'educació en el temps lliure de l'Arxidiòcesi de Barcelona i de les diòcesis de Sant Feliu i de Terrassa. Forma part de la Fundació Pere Tarrés i és membre de la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai. Amb més de 40 anys d'experiència, agrupa actualment a **200 centres** que acullen **17.000 infants**, adolescents i joves gràcies a la tasca educativa i voluntària de 4.000 monitors i monitores. El MCEC és una voluntat comuna dels centres d'esplai que en formen part i de totes les persones que al darrera d'aquests centres fan possible, dia a dia, l'educació en l'esplai a casa nostra.

Conjuntament volem ser fidels a un projecte que pretén:

- Promoure l'educació en el lleure des d'una visió integral de la persona.
- Potenciar l'associacionisme infantil i juvenil i el voluntariat.
- Viure els valors anunciats en l'Evangelí com a projecte i model de vida.
- Ser un Moviment català, arrelat en el nostre país, amb voluntat de fer-lo créixer i compromès en la seva plenitud nacional.
- Transformar el nostre entorn des de la pròpia acció, i a partir del compromís i la responsabilitat.

Els centres d'esplai intervenen educativament per ajudar a viure una experiència de temps lliure amb sentit a través de:

- la presència i l'acció d'un equip de monitors.
- l'activitat: el joc, l'esport, la descoberta, el treball, l'aprenentatge, la festa, la pregària, l'aventura,...
- la vida en grup, el sentit comunitari.
- la convivència quotidiana, viscuda en situacions d'esplai.
- la implicació personal, la participació i la presa de responsabilitats.

FULL DE RUTA 2008-2013

Àmbit d'Educació
per al Desenvolupament

ESTAT DE LA QÜESTIÓ

El Moviment de Centres d'Esplai Cristians, al llarg de la seva història, ha incorporat l'educació per al desenvolupament dins del seu bagatge educatiu d'una forma indiscutible. La intensitat, però, d'aquest treball ha variat en funció de les diferents sensibilitats dels successius Consells Directius i l'equip tècnic, i en funció del treball realitzat des de l'Àmbit d'Educació per al Desenvolupament.

Des del punt àlgit que va suposar la campanya "Obre fronteres fem un sol món" dels cursos 1993-94 i 1994-95 fins a l'actualitat les experiències en educació per al desenvolupament i en cooperació han estat diverses. Un dels punts forts ha estat l'experiència de realitzar camps de treball a República Dominicana amb la ONG local UJEDO que va sortir de la citada campanya com una forma de concretar, sensibilitzar-se i experimentar en primera persona el treball realitzat durant els dos cursos citats. A l'estiu del 94, assessorats per Intermón i amb el suport inicial de Setem, es va començar un projecte amb UJEDO (Unión de la Juventud Ecueménica Dominicana) que ara cal revisar. És indiscutible que aquesta experiència ha estat una font de sensibilització per als monitors i els centres i que ha estat un punt de partida per a que els monitors i monitores s'integressin a l'Àmbit, però, alhora, la manca d'un full de ruta clar i de la concreció d'objectius institucionals a mig i llarg termini ha dilatat una relació que sense un rumb específic té el risc de degradar-se.

Fruit de les peticions i el treball de l'Àmbit i de la voluntat del Consell Directiu de definir el treball dels propers 5 anys en àrees d'educació per al desenvolupament i cooperació neix aquest document. Aquest full de ruta està obert als nous reptes i experiències que durant aquest període es puguin plantejar.

Educació per al desenvolupament i cooperació

Segons la definició de la UNESCO (1974) s'entén com a Educació per al desenvolupament, l'educació per a la comprensió, la pau i la cooperació internacional i educació relativa als drets de l'home i a les llibertats fonamentals. Específicament pel que fa a l'acció cultural dins l'Educació per al Desenvolupament, podem dir que va dirigida cap a una cultura de la cooperació i la solidaritat. Darrerament, però, s'ha estat incorporant el concepte d'Educació per a una ciutadania global, que insisteix en el fet de la necessitat d'un canvi individual en la nostra quotidianitat assumint les nostres responsabilitats concretes en termes com el consum o els hàbits energètics o la despesa dels recursos naturals. En aquets document hem treballat en tot moment amb el terme "Educació per al desenvolupament" sent conscients que cal una reflexió interna respecte als conceptes que cal utilitzar.

Com a Moviment entenem que la millora de les condicions de vida dels pobles del Sud només es pot produir amb el treball conjunt de tots els homes i dones, que fomentin canvis polítics i d'actituds al Nord i, mitjançant programes de cooperació amb els països del Sud, que entenguin la solidaritat com un deure en les relacions humanes. El nostre punt de partida en cooperació passa per un respecte al treball cooperatiu fet des de les ONGs del Sud (contraparts) entenen les nostres diferències organitzatives com a una forma d'enriquiment.

OBJECTIUS

OBJECTIU GENERAL

Sensibilitzar i formar els centres (monitors, infants i joves) respecte l'educació per al desenvolupament i la cooperació internacional, generant els processos i les eines necessàries i sent el Moviment, com a entitat, un exemple de bones pràctiques.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Educació per al desenvolupament:

- Sensibilitzar els centres d'esplai i els seus monitors/es de la importància d'incorporar l'educació per al desenvolupament i la cooperació en el seu quotidià.
- Dotar de materials pedagògics per treballar als centres (materials propis i externs).
- Apropar els centres, mitjançant experiències personals, la realitat del Sud, especialment de l'experiència amb la República Dominicana o d'altres que puguin sorgir.

Cooperació internacional:

- Reiniciar des del MCEC el suport a projectes de cooperació internacional en àmbits propers a l'educació en el lleure.
- Donar suport i assessorament als projectes de cooperació realitzats des dels centres.
- Donar el 0'7% del MCEC (assolint el 1% el 2013) i sol·licitar el de la Fundació Pere Tarrés i de CCCCE a projectes de cooperació als que el Moviment institucionalment dona suport.

Relacions amb UJEDO:

- Redefinir la col·laboració institucional del MCEC amb UJEDO. Definint el rol de l'àmbit i el de l'estructura del Moviment.
- Convertir els camps de treball en una aposta institucional, possibilitant intercanvis bilaterals entre les dues organitzacions aportant-nos coneixements mútuos més enllà de l'experiència puntual.
- Donar suport a projectes realitzats per UJEDO via sol·licitud de subvencions a les administracions públiques.
- Possibilitar treballs, estudis i debat conjunts respecte educació no formal i cooperació.

Captació de recursos

- Fer especial esment a la recerca de captació de recursos via subvencions i donació de materials des de l'àmbit empresarial privat.
- Continuar amb les campanyes econòmiques existents i cercar altres vies creatives.

PROPOSTES DE TREBALL

1. EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT

1.1. Campanya MCEC

Proposar que en un dels propers dos cursos la campanya del Moviment estigui centrada en l'educació per al desenvolupament. Aquest fet ha de ser aprovat per l'Assemblea, per tant no podem condicionar aquest full de ruta a aquesta decisió. En cas que fos escollit com a tema de campanya s'elaboraran materials i serà el centre d'interès de la Joresco i el Matxembrat. Caldrà fer un document explicatiu atractiu de la proposta per poder presentar la candidatura i que sigui escollida.

1.2. Elaboració de materials

Abans de la creació de nous materials cal un estudi dels recursos d'educació per al desenvolupament dirigits a l'educació no formal i creació d'un petit centre de recursos demanant la cessió de materials a ONGs que n'hagin elaborat o comprar-ne si s'escau. Es poden proposar, alhora, vies de col·laboració amb la biblioteca de l'IF. Igualment cal fer una anàlisi de les maletes pedagògiques i dels materials de la campanya "Obre fronteres, fem un sol món" per aprofitar-ne els continguts que siguin vàlids així com de les "Maletes pedagògiques". Aquests materials s'han de posar a disposició dels centres mitjançant el tècnic d'àmbits i els promotors de territori en condició de prestec.

Hauríem de ser ambiciosos respecte la possibilitat d'elaborar nous materials, però sent conscients que depenem del finançament extern (a no ser que s'esculli com a temàtica de la campanya). Caldrà fer un estudi dels recursos existents en el mercat (a partir del centre de recursos) i dissenyar una proposta de materials originals i adaptables a diferents públics que ens permeti aconseguir el finançament.

1.3 Formació presencial per a monitors/es

Presentar a l'Institut de Formació la possibilitat de fer un monogràfic d'educació per al desenvolupament i cooperació, on l'àmbit col·labori en el disseny de

continguts i hi participi com a mínim explicant la seva experiència. El monogràfic ha de ser, alhora, part de la formació dels participants del camp de treball a Dominicana. Es crearà un fons per poder oferir beques i descomptes als membres de l'àmbit per facilitar l'assistència al monogràfic. Caldrà estudiar una formació específica que ajudi als centres a gestionar petits projectes de cooperació (pots ser via xerrades). Igualment s'informarà als membres de l'àmbit i als monitors/es d'altres tipologies de formació més avançades.

1.4. Activitats dirigides als centres

A part d'elaborar materials per a que els centres treballin autònomament, caldrà possibilitar als centres activitats puntuals realitzades des del MCEC i que puguin esdevenir punts de partida. Així caldrà establir un guió genèric de xerrada amb materials audiovisuals, així com activitats i jocs segons les edats dels destinataris (veure punt 1.2.) que serveixin de base per fer xerrades a centres per sensibilitzar als infants, joves i monitors respecte la situació dels països del Sud i el canvi d'hàbits necessaris des del Nord. En aquestes xerrades és important destacar que tenen sentit si les fa algú que ha viscut una experiència personal al Sud dels conferenciant i ho fa de forma molt vivencial. Si bé la gestió de les xerrades anirà a càrrec del tècnic d'àmbits, les xerrades les haurien de poder fer els membres de l'Àmbit en funció de les seves possibilitats. Es concebrà aquesta activitat com a un projecte a subvencionar, per tant es cercaran recursos de forma que es pugui pagar el transport, i fins i tot alliberar als conferenciant.

Estudiar la viabilitat de fer una exposició explicant el treball fet a Dominicana (o altres experiències si és el cas) que sigui didàctica i fàcil de transportar com a element a cedir als centres per fer campanyes de sensibilització.

1.5. Presència a les activitats generals

Sistematitzar la presència dels projectes d'Educació per al desenvolupament i cooperació especialment en

assemblees (presentació oral i/o plafons expositius), Jorescos (bar, exposició i plafons), lligats o no a la campanya econòmica, Matxembrats.

1.6. Difusió i presència a la xarxa

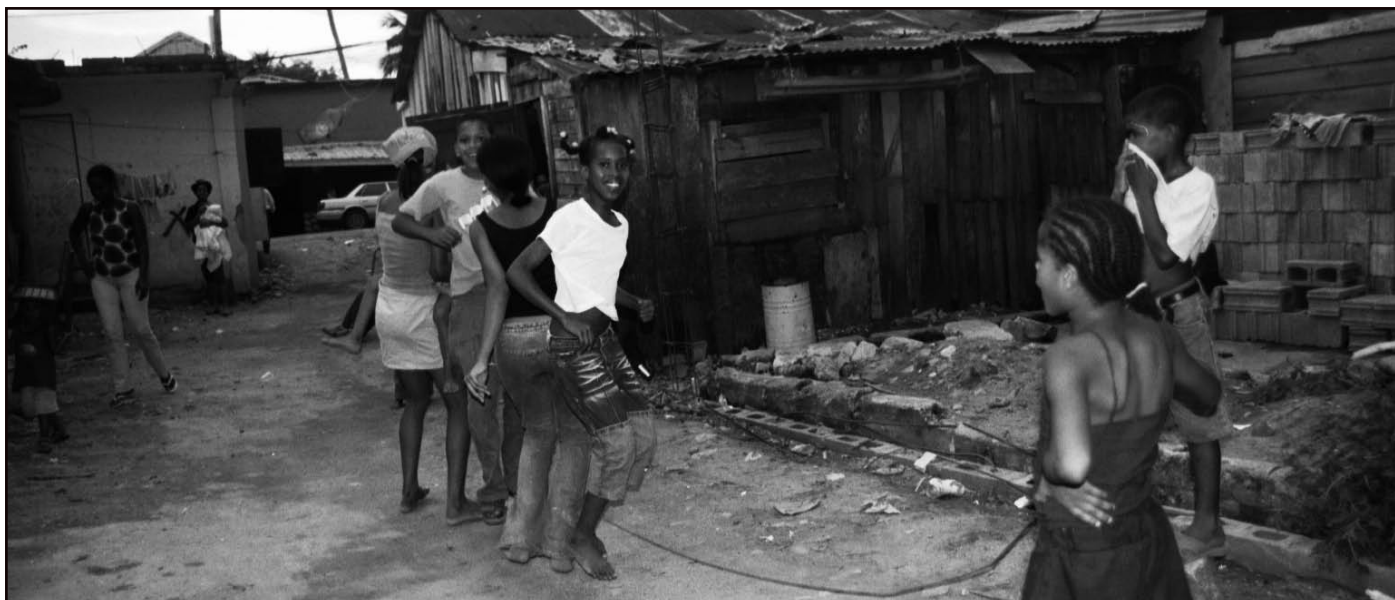
Amb el nou gestor de continguts que es començarà a aplicar el 2009 l'Àmbit tindrà un espai web propi a la web del MCEC, on explicar les activitats i on penjar les informacions de sensibilització i denúncia (presentacions en pdfs, powerpoints...) així com explicar els avenços dels projectes de cooperació i les convocatòries dels camps de treball. Igualment des d'Estris, Engrup i, especialment, des del butlletí digital s'en farà difusió.

1.7. Educació per la pau

L'educació per la pau sempre ha estat lligada a l'educació per al desenvolupament. Tindrem la possibilitat de treballar-ho mitjançant un acord de col·laboració amb l'Escola de Cultura de Pau de la Universitat Autònoma de Barcelona i dins del programa "Educar per la pau i la comprensió del món als centres de lleure associatiu de Catalunya" facilitarem materials als centres i la possibilitat de coordinar activitats conjuntament.

1.8. Objectius del Mil·leni

Mitjançant un acord de col·laboració amb Educació sense Fronteres per treballar els Objectius del Mil·leni facilitarem materials als centres i la possibilitat de coordinar activitats conjuntament.

2. COOPERACIÓ INTERNACIONAL

2.1. Camps d'acció

És evident que el Moviment no és cap ONG per al Desenvolupament, però és igual d'evident que els projectes de cooperació fets en la mida adequada són un acte de coherència i alhora ens regalen un aprenentatge i una experiència molt necessàries per a una entitat com la nostra.

Manifestem que volem donar suport a projectes de cooperació però sent molts conscients de les nostres limitacions. A l'hora de plantejar-nos suport a projectes de cooperació internacional, es prioritzaran aquells relacionats amb les àrees que ens són properes com a federeació d'educació en el lleure i dimensionant la nostra participació en funció de les nostres possibilitats. En aquells projectes que ens semblin interessants però que no tinguem capacitat per assolir, cercarem ONGDs amigues per treballar-hi conjuntament (per ex. Intermón o Educació sense Fronteres).

Els casos d'emergència són un cas apart. Es serà especialment sensible per donar resposta a accions d'emergències naturals o sanitàries en àrees geogràfiques on estiguem treballant (un exemple és el cas de la tempesta Noé). També cal tenir en compte que el suport a qualsevol projecte de cooperació depèn de les subvencions que com a entitat puguem assolir i aquestes parteixen d'unes tendències generals a l'hora de la concessió de les mateixes. La principal és la continuïtat. Possiblement a l'inici d'aquest període q encetem ens costarà molt aconseguir subvencions, però s'assolirà a base d'insistència i bons projectes. Cal tenir en compte, però, que quan tinguem respostes positives, cal garantir-ne la continuïtat. Igualment projectes destinats a infants, adolescents i dones, o bé a la construcció d'escoles són molt sensibles de ser subvencionables, caldrà doncs estudiar la detecció de necessitats de la contrapart i, sent fidels a l'apriori de finançar els projectes que ens són propers, estudiant cada cas. El Moviment, en tot cas, serà molt sensible a la detecció de necessitats de la contrapart, sense imposar models de cooperació ni

d'organització. En qualsevol cas es treballarà sempre amb aquells projectes que no generin cap classe de dependència amb els destinataris.

En el cas d'UJEDO (veure punt 3) després de la visita institucional del proper curs es podrà valorar les possibilitats reals de continuar treballant junts i en quines condicions. En el cas de continuar con és el desig de l'Àmbit, es procurarà que un cop consolidat un nou model de relació, es cerquin altres contraparts per ampliar l'experiència.

2.2. Suport als projectes dels centres

Amb el suport de l'àmbit i amb assessorament d'especialistes externs s'elaborarà un document bàsic que pugui servir a tots aquells centres que vulguin fer un projecte de cooperació (o vulguin millorar el que estan realitzant) independent dels que pugui realitzar el Moviment institucionalment. Iguament es donarà suport presencial sempre que calgui i la difusió pels canals que el MCEC disposa. Cal diferenciar, però, els projectes que es fan des del Moviment, com a entitat, dels que es fan des dels centres. Si bé pot succeir que un projecte que s'inicia en un centre s'acabi assumint des del MCEC la implicació en un cas i un altre ha de ser diferent, doncs no podem assumir la responsabilitat de projectes en que no exercim el seguiment, el coneixement de la contrapart ni les garanties de la seva gestió.

3. RELACIONS AMB UJEDO

Plantegem un creixement progressiu de la relació amb UJEDO durant els propers 5 anys, amb un sostre definit pel que fa als projectes de cooperació (veure punt 2.1) que ens permeti assolir reptes renovats.

3.1. Comunicació

Un dels problemes endèmics amb UJEDO ha estat la manca de comunicació per ambdues parts. Cal crear les eines necessàries per solucionar-ho vehiculant la comunicació des del MCEC mitjançant el tècnic d'àmbits amb el suport puntual de presidència i des de coordinació de projectes i demanant a UJEDO un interlocutor. Caldria alhora crear un espai web on des de UJEDO ens puguin anar explicant d'una forma molt visual els avenços que fan en les comunitats on treballen i les activitats que realitzen.

3.2. Camps de treball

Entenem que una relació amb una ONG del Sud, en aquest cas UJEDO, no es pot basar únicament amb la repetició de camps de treball sense continuïtat durant el curs i sense un projecte coherent basat en la confiança mútua. Els camps han de ser conseqüència del treball realitzat durant tot l'any i han de preparar-se amb rigurositat i coherència, amb el màxim suport institucional. Els camps ja siguin de catalans a Dominicana com de dominicans a Catalunya, han de tenir un valor bàsic d'experiència personal però també institucional. Si bé el camp de treball de catalans a Palavé pot ser anual en el segon cas serà cada dos o tres anys donades les dificultats econòmiques i el fet que per a UJEDO és un esforç molt gran prescindir de 7 o 8 animadors durant un mes. El contingut del camp sempre haurà d'anar dirigit a tasques relacionades a l'educació en el lleure si bé es serà sensible a les peticions de la contrapart. En els tots els casos hi haurà una figura de coordinador per facilitar la organització interna. En la selecció d'aquesta figura es tindrà molt en compte que hagi participat en algun altre camp i el rol que tingui tant en l'Àmbit com en el Moviment en general i en l'estructura d'UJEDO en el cas dominicà.

Els participants als camps de treball s'hauran d'incorporar a la dinàmica de l'àmbit previament a la realització del camp i especialment un cop aquest acabi.

Un cop finalitzat el camp es farà una evaluació del mateix amb la presència del tècnic d'àmbits i els representants institucionals

3.3. Cooperació

Donar suport a projectes realitzats per UJEDO via sol·licitud de subvencions a les administracions públiques. (segons punt 2).

3.4. Enviament de materials cedits

Tot i no ser una dinàmica a seguir per cost del transport i per la por a generar dependència, es treballaran algunes vies aprofitant els viatges dels camps de treball:

- Petició de recursos bibliogràfics especialitzats en acció social i lleure en castellà (Editorial CSS, Ariel...) que es dipositaran a la biblioteca de El Colibrí, al servei dels animadors de les diferents comunitats.

- Petició de jocs per a una ludoteca a "La escolita del Colibrí". Especialment de fusta, doncs al tenir gent d'UJEDO una fusteria fins i tot poden reproduir els models, fet q han estudiat en diferents ocasions.

- En casos puntuals es pot general algun contacte amb ONGs relacionades amb la gestió de medicaments, només facilitar la relació entre les ONGs, en cap cas per enviar regularment medicaments.

3.5. Intercanvi de materials propis

El MCEC i la Fundació generen materials de reflexió en l'àmbit educatiu que poden ser molt interessants per UJEDO i viceversa. Amb els condicionants que han d'estar elaborats en castellà i racionalitzar la forma d'enviament s'hauria d'assolir:

- Enviament periòdic a UJEDO de dues subscripcions de la revista "Monitor-Educador" (amb els quaderns de Cristianisme i Justícia)

- Enviament periòdic de dues subscripcions de la revista "Educación Social"

- Enviament de les 3 carpetes pedagògiques que fa UJEDO: dos al centre de recursos d'educació per al desenvolupament (veure punt 1.2.) i l'altre a la Biblioteca de l'IF.

3.5. Creació d'espais de reflexió i elaboració de materials conjunts

Cal aprofundir en la relació cercant models de desenvolupament comunitari i en general en el sentit de la cooperació que serveixi de referent pel nostre sector i pels nostres centres. Cal tenir en compte que des de fa uns anys UJEDO prepara i produeix carpetes pedagògiques, centrades en temes concrets com la violència o bé educació inicial amb el suport de l'Ajuntament de Sant Cugat i Educació sense Fronteres. Fora bo plantejar-se l'elaboració d'un material conjunt sobre lleure i acció social.

3.6. Presència a la Fundació

De la mateixa manera que en l'acte de cloenda del 50è es va tenir un record del desastre natural del Noel, fora bo que aquesta relació bidireccional fos present en els diferents espais comuns del MCEC i la FPT.

Alguns exemples:

- Pensem en algun objecte pel lot de Nadal. UJEDO té tallers d'artesanía, poder incorporar un pessebre o algun present nadalenc que sigui una forma de potenciar el comerç just directe en una comunitat que coneixem.
- Incorporar a les nostres publicacions fites o aconteixements d'UJEDO, per exemple la construcció d'una escola, una trobada o notícies sobre el resultat dels projectes de cooperació a les que donem suport.
- Incorporar informació del projecte als elements de difusió del MCEC (ex. Tríptics).

3.7. Algunes concrecions i temporització

Queda pendent de descriure la temporització del full de ruta aproximadament hauria de ser:

- **2008. Visita institucional 2008:** L'estiu del 2008 hauria de servir per fer una visita institucional a Palavé, amb la presidenta i el tècnic d'àmbits i poder consensuar en full de ruta amb UJEDO. En aquest mateix viatge caldria detectar aquells projectes de cooperació susceptibles de ser subvencionats (segons punt 2.1) així com pactar les altres vies de col·laboració que es descriuen en aquest apartat.

- **2009. Camp de treball Dominicana. Primeres passes en cooperació:** Al desembre del 2008 s'hauria d'obrir la convocatòria entre els monitors/es, a finals de gener del 2009 la selecció i al febrer-març la formació i fins al juny la definició del projecte i les campanyes econòmiques. A l'agost el camp. Durant tot el 2009 hem de concretar projectes escrits i presentar-nos a les subvencions locals (mitjançant centres d'esplai excepte el cas de Barcelona), nacionals (Fons Català de Cooperació, Generalitat) i estatals (MTAS) així com presentar projectes a empreses privades que realitzen convocatòries obertes (veure punt 2).

- **2010. Camp de treball bilateral. Projectes de cooperació. Primeres passes en l'elaboració de materials:** Treballarem

amb la previsió de fer un camp de treball bilateral, incorporant la visita de membres d'UJEDO a Catalunya, integrant-los en activitats d'esplai, casals o colònies i cercant alhora la organització d'un acte dirigit al MCEC en general i a la Fundació, com per exemple una actuació de teatre i dances a l'auditori de Numància. En els actes dirigits a municipis amb presència d'esplais interessats. Caldrà integrar-los en activitats locals (per cercar el màxim de proximitat i alhora la possibilitat de finançament local). Així mateix durant aquest any caldrà començar a preparar espais comuns de reflexió, via blogs o forums i via la web de l'àmbit, sent aquest un inici per a l'elaboració de materials conjunts (veure punt 3.5).

- **2011. Camps de treball bilateral. Projectes de cooperació. Elaboració de materials. Escola de formació:** La dimània interna ens portarà a decidir si els camps de treball a Dominicana són anuals, en tot cas no és viable pel MCEC ni per UJEDO fer-los bilaterals anualment. Caldrà decidir en funció de l'experiència del 2010. Pel que fa als projectes de cooperació al 2011 hauríem de poder finançar projectes amb continuïtat (sempre segons el punt 2). Respecte a l'elaboració de materials l'experiència, a la que podem sumar l'Institut de Formació, ens ha de dur a elaborar materials conjuntament (veure punt 3.5) que podem fer coordinats amb Educació sense Fronteres i UJEDO. Dins d'aquest espai caldria veure l'interès d'UJEDO de tenir una escola de formació pròpia que sigui referent al país.

- **2012. Camps de treball. Projectes de cooperació. Elaboració de materials. Congrés de lleure i acció social a Palavé:** Al 2012 amb 4 anys de treball coordinat amb UJEDO caldria fer un pas més. Durant anys s'ha parlat amb UJEDO de la possibilitat de fer una gran trobada formativa a Palavé amb líders d'opinió i experts en educació en el lleure i acció social. Persones com l'Arcadi Oliveres (mitjançant els amics de la Universitat per la Pau de Sant Cugat) gent de l'Institut de Formació o de les EUTSES ens ajudarien a fer un congrés l'agost del 2012 a les instal·lacions del Colibrí juntament amb ONGs catalanes a Dominicana així com líders dominicans en la temàtica i universitats del país. Aquest congrés hauria de ser un punt de concreció del pensament elaborat durant aquests anys de treball i un punt de partida per reflexionar sobre l'educació per al desenvolupament, cooperació, lleure i acció social. Les reflexions es publicarien a la revista monitor-educador a més de la possibilitat de fer materials propis. El congrés hauria de ser, alhora, una consolidació de l'escola de formació a UJEDO.

- **2013. Evaluació:** Com a àmbit i com a Moviment caldria fer una evaluació del treball fet aquest 5 anys així com una reflexió entorn el treball amb UJEDO. Per poder-ho fer possible caldria no fer camps de treball durant el 2013 i centrar l'esforç en elaborar un nou full de ruta. Així com una evaluació presencial ja sigui de representants institucionals catalans a Palavé o a la inversa, amb la presència de membres d'Ujedo a Catalunya.

4. CAPTACIÓ DE RECURSOS ECONÒMICS I MATERIALS

4.1. Subvencions

Des de l'àrea de captació de recursos del MCEC es treballa ja des d'ara en la presentació de projectes a mida que es van definint. Cal tenir molt en compte que la millor via per tornar a aconseguir subvencions per projectes de cooperació és mitjançant el 0'7% de ciutats mitjanes i petites, en que l'abast del centre d'esplai i el suport com a entitat del MCEC donen moltes garanties d'èxit. En aquests casos sempre es faria mitjançant els esplais com a única via de rebre subvencions dels ajuntaments i amb el suport tècnic de l'Àmbit i el MCEC. És més difícil aconseguir recursos per exemple de Barcelona Solidària o del Fons Català de Cooperació (a no ser que sigui via els mateixos municipis).

4.2. 0'7%

Es donarà el 0'7% del MCEC i es sol·licitarà el de la Fundació Pere Tarrés i de CCCCE per a projectes de cooperació als que el Moviment institucionalment dona suport, podent prioritzar directament els camps d'acció que ens són propers.

4.3. Donació de materials

Es treballarà en la recerca de material per a fer enviaments, sempre de forma puntual i per a projectes concrets (mirar punt 3).

4.4. Campanyes econòmiques

Cal continuar potenciant les campanyes econòmiques com el Bar de la Joresco amb una metodologia organitzativa que permeti un treball coordinat des del MCEC, de forma que l'Àmbit disposi de la totalitat dels serveis que el Moviment i la Fundació disposi a nivell de disseny, comunicació, recerca de finançament, assessorament... Cal tenir en compte que el discurs realitzat durant les campanyes econòmiques ha de ser coherent amb la línia del Moviment, així les samarretes o materials diversos han de tenir una línia assumible conceptual i gràficament.

4.5. Destinataris dels recursos

Els recursos aconseguits via subveció han d'anar destinats a la realització de projectes de cooperació, dedicant un petit percentatge destinat a pagar la gestió que es realitzi com fan totes les ONGs (demandarem assessorament a la Federació Catalana d'ONGs per al desenvolupament) així es garanteix la qualitat del treball i la dedicació de temps necessari per assolir els objectius.

En cap cas es pagaran viatges dels participants catalans en els camps de treball a no ser que es tracti d'una visita institucional. Si que seria possible destinar el 0'7% a les activitats a realitzar durant el camp (casals d'estiu, colònies, cursos de formació...). Com a única excepció queda pendent fer un debat intern per decidir si la figura del coordinador dels camp de treball ha de rebre alguna classe de beca possibilitant així que hi vagin repetidors al camp aportant l'experiència necessària i pel sobreesforç que això suposa. Per contraposició es donarà total suport a les campanyes econòmiques que realitzin els participants del camp tant suport tècnic (assessorament, disseny, gestió) com en la difusió de les mateixes (veure el punt 4.4).

FITXA AUTORS/ES

COGNOMS:

NOM:

ADREÇA:

TELÈFON: 934100100

ENTITAT : Moviment de Centres d'Esplai Cristians

ADREÇA: C/ Numància 149-151 08029 Barcelona

CORREU ELECTRÒNIC:

ÀMBIT DE TREBALL O RECERCA: Educació per al Desenvolupament

EXPERIÈNCIES O PROJECTES REALITZATS: Campanya "Obrim fronteres, fem un sol món"

ALTRES:

Ubicació de l'experiència

El Moviment de Centres d'Esplai Cristians (MCEC) és la federació de centres d'educació en el temps lliure de l'Arxidiòcesi de Barcelona i de les diòcesis de Sant Feliu i de Terrassa. Forma part de la Fundació Pere Tarrés i és membre de la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai. Amb més de 40 anys d'experiència, agrupa actualment a 200 centres que acullen 17.000 infants, adolescents i joves gràcies a la tasca educativa i voluntària de 4.000 monitors i monitores.

El MCEC és una voluntat comuna dels centres d'esplai que en formen part i de totes les persones que al darrera d'aquests centres fan possible, dia a dia, l'educació en l'esplai a casa nostra.

Cal tenir en compte que a l'any 1993, el Moviment no era com és ara i que al llarg del temps s'han anat introduint canvis per tal d'adequar-lo als temps actuals. Entre moltes altres coses, hi havia molts dels nostres centres que no sabien què era això de l'Educació per al Desenvolupament.

Les campanyes de treball del Moviment s'emmarquen dins d'aquells temes que creen més inquietud o necessitat de treballar per part dels centres. La Campanya "Obrim fronteres, fem un sol món", va abraçar dos cursos, concretament el 93-94 i el 94-95.

Així doncs, el fet que la totalitat dels centres del MCEC tinguin els recursos per poder treballar amb els seus infants, adolescents i joves l'Educació per al Desenvolupament, no deixa de ser una gran eina per poder acostar la realitat dels països del Sud als que seran uns dels col·lectius més receptius i que tindran més ocasions de donar-ho a conèixer a famílies i amics.

La campanya

La campanya englobava dos cursos. En el primer curs, els materials didàctics realitzats anaven dirigits a monitors/es, per tal de fer una formació prèvia amb aquest col·lectiu i posteriorment, al curs vinent, portar a terme les activitats creades per a infants, adolescents i joves.

Com que prèviament els monitors/es han rebut una formació, és un centre d'interès perfecte per transmetre una motivació que han pogut preparar l'any anterior.

En el moment de fer la campanya, es va percebre que la nostra societat i en moltes ocasions, nosaltres mateixos, estem plens de tòpics i malentesos que ens permeten justificar la poca sensibilitat que practiquem respecte de la gran part de la població d'aquest únic món.

Els infants, adolescents i joves estan condicionats per una societat que genera:

- Desconeixença de la realitat quotidiana i significativa dels pobles de països del Sud.
- El predomini d'actituds paternalistes.

Parlar de solidaritat no vol dir fer un gest unidireccional, fet des d'una certa superioritat, sinó cooperar amb les persones i pobles. La cooperació és un treball conjunt en igualtat de condicions.

La campanya pretén definir una pedagogia de la solidaritat, tot i ser una tasca difícil, si s'entén que cal ser solidaris amb persones i pobles que viuen en situacions desfavorables en el Sud.

Sovint, als centres del Moviment, es parla de valors com ara la solidaritat, la cooperació, l'esperit crític, el compromís,..., com aspectes fonamentals a educar, com a valors a treballar des de la perspectiva quotidiana i també des de l'experiència viscuda a colònies, campaments i altres activitats que es plantegen en els centres d'esplai.

És doncs, una gran eina, la campanya, per tal de donar una educació per al Desenvolupament dins l'àmbit del lleure, tot ajudant a créixer als infants i joves com a membres d'un sol món.

Funcionament

La campanya està dividida per franges d'edat i a partir d'aquesta divisió, es plantegen una sèrie d'objectiu dins dels diferents radis d'acció que té la persona, així, cada edat hauria d'assolir uns certs objectius que a mida d'anar creixent es van ampliant.

A partir d'aquests objectius, els monitors/es planificaran tot un seguit d'activitats durant tot el curs. Aquests objectius, que s'aniran valorant després de la realització de l'activitat, seran els que marcaran el camí a seguir pel grup, sent els monitors/es els encarregats de veure quins són els aspectes que són més importants a treballar.

La divisió en franges d'edat, fa possible que l'activitat es faci el més a mida possible del grup. Les edats estan compreses entre els 7 i els 17 anys, tenint cadascuna d'elles un conjunt de metodologies per dur a terme.

El dossier de la campanya conté tots els materials realitzats, així que els objectius i les línies pedagògiques a seguir ja estan definits. Al voltant d'això, hi ha propostes d'activitats, que es poden fer tal i com es presenten o ampliar-les.

Els materials estan compostos per dinàmiques de reflexió, jocs curts, tallers i gimkanes i tot tipus d'activitats relacionades amb països del Sud, per tal d'explicar la seva realitat i donar a conèixer la seva cultura i tradicions.

Però no només conté jocs i dinàmiques el dossier, sinó que hi ha un recull de fitxes de la revista Estris, la revista per a monitors/es que elabora el Moviment. Aquestes fitxes contenen més recursos, com dinàmiques d'expressió, contes, receptes de cuina i recursos plàstics per tal de poder ambientar bé el centre d'interès i l'espai que es pugui disposar per fer l'activitat i que apropen les tradicions d'altres cultures.

Valoració del projecte

La campanya "Obrim fronteres, fem un sol món", va ser l'inici d'un conjunt d'activitats sobre educació per al desenvolupament que es fan al Moviment. Va ser fruit de la campanya, que el Moviment va creure plenament en la realització de camps de treball a Dominicana, per tal de conèixer la realitat dels països del Sud. no quedant-se només amb l'activitat a l'estiu, sinó que establint un vincle de col·laboració que ja té més de 14 anys.

Però a més a més de les vies de cooperació obertes, arran de la campanya es van elaborar uns materials, "Les Maletes Pedagògiques", on l'educació per al desenvolupament també era l'eix principal i on la metodologia de treball era idèntica a la de la campanya, utilitzant també les activitats i dinàmiques per franges d'edat i utilitzant material de diversos països per tal de mostrar la realitat de cadascún.

Les Maletes Pedagògiques van ser un recurs molt emprat pels centres d'esplai.

La campanya va deixar un pòsit considerable, ja que el camp de treball a Dominicana, que es va fer fruit d'ella i les Maletes Pedagògiques i l'Àmbit d'Educació per al Desenvolupament, que es van crear posteriorment, segueixen funcionant i es segueix treballant per tal de poder dotar els centres de nous recursos i materials vers aquest tema que ha esdevingut ja un dels que desperta més interès per part dels monitors/es.

La campanya va ser una bona eina de treball, d'aprenentatge i de difusió sobre els problemes que tenen als països del Sud i aquesta, no s'ha aturat, fins i tot, ha anat evolucionant fins al punt que hi ha centres que cooperen directament amb països del Sud.

La Conreria. Projecte Pedagògic de Cooperació i Solidaritat

Per Pere Vives
Departament Educació Ambiental i Cooperació
Fundació Pere Tarrés.

Síntesis:

Es presenta el projecte pedagògic de l'escola de cooperació i Solidaritat de la Conreria, de la Fundació Pere Tarrés. Està adreçat al públic en general, però amb atenció especial al públic escolar i a les entitats de lleure. A través del treball en sales temàtiques i desenvolupament de jocs de rol es fa un treball de convivència en estades de fins a tres dies on poder entendre l'estil de vida en països en vies de desenvolupament i comparar-lo amb les experiències personals de cadascú i amb l'estil de vida propi a casa teva. Tot això acompanyat d'un programa pedagògic d'activitats diverses, tallers, cançons i danses, dinàmiques, videofòrums, excursions, etc...

Des de l'any 1998, La Fundació Pere Tarrés desenvolupa a l'equipament de la Conreria el projecte de l'escola de cooperació i solidaritat. Aquesta iniciativa va ser pionera a l'Estat Espanyol a partir de referències semblants que existien a la Unió Europea. El Centre desenvolupa un programa de treball i activitats adreçats al públic en general on s'ofereix un espai de reflexió per treballar de manera vivencial la diversitat, la interculturalitat, i les desigualtats existents entre els països industrialitzats i l'anomenat tercer món.

Aquest projecte d'escola de cooperació s'integra dins del projecte general de treball del Departament d'Educació Ambiental i Cooperació que desenvolupa la Fundació Pere Tarrés, adreçat a més de 25000 infants i joves a través de la xarxa de més de 10 instal·lacions que hi ha distribuïda arreu de Catalunya.

L'acció es desenvolupa essencialment en el propi centre situat al municipi de Tiana (Maresme) però també tenen lloc algunes activitats dels projecte en centres educatius i centres d'esplai, així com en l'espai internet propi de que es disposa (actualment en construcció).

El projecte té com a usuaris directes en primera instància a infants, joves, i educadors (educació formal i no formal, escoles i centres de lleure), però també arriba a tota la ciutadania sigui a nivell d'associacions, AMPES, i altres col·lectius, així com a títol individual.

La idea neix de la necessitat d'educar i sensibilitzar en l'àmbit del desenvolupament, la cooperació i la solidaritat entre els pobles, per a fomentar uns valors i accions solidaries, de cultura de la pau, convivència i salvaguarda dels drets humans. El projecte té com característica poder abordar el tema de l'educació per al desenvolupament des d'una metodologia socioafectiva, a partir de dinàmiques vivencials i de participació, així com oferir nous recursos a través de la xarxa d'internet. El projecte inclou diversos

programes educatius, dirigits als diferents nivells educatius, educació infantil, Educació Primària, ESO i treballs de síntesi per la ESO. Tots els programes pedagògics estan encaminats cap una capacitació dels participants, que va més enllà de la sensibilització, treballant per un procés educatiu que sigui coherent, obert, i que treballa per la profunda transformació de les actituds, valors i comportaments que ens apropin a un món més just i solidari.

Com a mètode de treball s'ofereix un servei a les escoles i als grups d'esplai o entitats de lleure que contempla:

Un seguiment amb les escoles i grups que han programat estades educatives: com a mínim una visita al centre per preparar i planificar l'activitat a desenvolupar .

El Seguiment i monitoratge de l'estada al centre, guiatge d'activitats directe, i desenvolupament de les dinàmiques plantejades, treball personalitzat i en petit grup.

Els mètodes de treball són molt vivencials i parteixen de la reflexió i situació personal de cada participant. En els nostres programes es desenvolupen prioritàriament 4 línies de treball que es realitzen en diferents sales temàtiques.

L'acció consisteix en l'execució de jocs de rol on cada participant disposa d'uns papers concrets a desenvolupar amb situacions concretes de cada país, de manera que un cop escenificada la situació, es valora els conflictes sorgits, situacions que s'han resolt i com s'han resolt i opinions personals sobre la comparació de la vida en països desenvolupats, i la vida en països en vies de desenvolupament.

Les 4 propostes que hi ha actualment es centren en els països africans ,de caràcter rural com el Txad, de caràcter suburbial com Tanzània, en països llatinoamericans com Nicaragua, on es treballa al voltant de la vida en una plantació a prop d'un suburbi de Managua, els països del Magrib, ambientats en la vida a una "jaima" del desert .

Finalment tot aquest treball en les sales temàtiques es complementa amb un seguit d'activitats al voltant dels jocs d'arreu del món, la ludoètnia, tallers diversos , dinàmiques, videofòrums i altres que configuren el conjunt d'activitats que es poden desenvolupar en estades de fins a tres dies de durada.

Aquestes propostes educatives són la part essencial de les estades residencials que es fan a la Conreria, no obstant l'equip pedagògic desenvolupa altres projectes i accions en les pròpies escoles, en activitats puntuals, dia de l'esperança, exposicions de la Diputació de Barcelona, etc... Es pot trobar àmplia informació dels programes i detalls de cada activitat a la pàgina web corporativa www.peretarres.org

---

FITXA AUTORS/ES

COGNOMS:

NOM:

ADREÇA:

TELÈFON: 934100100

ENTITAT : Moviment de Centres d'Esplai Cristians

ADREÇA: C/ Numància 149-151 08029 Barcelona

CORREU ELECTRÒNIC:

ÀMBIT DE TREBALL O RECERCA: Educació per al Desenvolupament

EXPERIÈNCIES O PROJECTES REALITZATS: Relació MCEC - UJEDO

ALTRES:

D'on neix l'experiència i com

El Moviment de Centres d'Esplai Cristians ha incorporat l'educació per al desenvolupament dins del seu bagatge educatiu al llarg dels anys. Arran de la campanya "*Obrim fronteres, fem un sol món*" a l'estiu del 94, assessorats per Intermon i amb el suport inicial de Setem, es va iniciar un projecte amb UJEDO (Unión de Juventud EcuMénica Dominicana). Des d'ençà, s'han dut a terme més de 10 camps de treball a l'estiu.

Al 1995, algunes persones que havien estat en el camp de solidaritat van decidir formar el Grup de Suport a UJEDO per realitzar en els centres d'esplai catalans activitats i difusió del treball que s'estava fent a la República Dominicana. Més tard, al 1996, aquest grup va passar a denominar-se Àmbit d'Educació per al Desenvolupament.

Aquests 14 anys de relació han permès fer una gran tasca a Dominicana, juntament amb altres institucions, però també han servit per al creixement dels nostres centres, fins al punt, que aquest darrer estiu hem pogut acordar amb UJEDO un full de ruta pels propers 5 anys que emmarca totes aquelles àrees d'educació per al desenvolupament i cooperació.

Aquest full de ruta, emmarca les actuacions que es faran per fer d'aquesta relació una gran experiència per ambdues parts i el compromís de les dues organitzacions de seguir el seu vincle.

Ubicació de l'experiència

La *Unión de Juventud EcuMénica Dominicana* (UJEDO) és una organització que treballa a la República Dominicana per aconseguir el desenvolupament sostenible, acabant amb les injustícies. UJEDO es basa en la participació comunitària com a motor de la societat, intentant sempre no fer malbé les condicions socioambientals.

UJEDO treballa fonamentalment amb joves, dones, nens i nenes dels "bateyes" i comunitats, la base econòmica de les quals és la plantació sucrera. Aquesta ONG dominicana potencia l'organització comunitària, la convivència i la lluita a través del diàleg i, especialment, en l'animació socio-cultural. Destaquen també els seus esforços en la defensa de la diversitat cultural, tot intentant normalitzar les relacions entre la població haitiana i la dominicana.

Els focus de treball d'UJEDO es concentren en Educació Inicial, formació professional, salut, Medi Ambient i animació socio-cultural.

El MCEC i l'Educació per al Desenvolupament

Com ja s'ha comentat en línies anteriors, pel Moviment és molt important que l'educació per al desenvolupament, ja que és molt positiu que els nostres centres coneguin la realitat d'altres societats, com les dels Països del Sud, en siguin crítics i puguin tenir donar a conèixer que hi ha persones a milers de quilòmetres que també lluiten per fer d'aquest món un lloc millor i potser no tenen els mitjans que podem tenir nosaltres.

Principals accions del Moviment a República Dominicana

La principal aportació que ha fet el Moviment a Dominicana és transmetre aquelles experiències sobre el lleure educatiu, principal activitat del Moviment.

Aquestes s'han transmès a través de casals, colònies i campaments, utilitzant els diferents recursos que tenim com gimkanes, jocs de cucanya, jocs de pistes o grans jocs.

El fet també d'haver traduït fitxes amb activitats i haver ensenyat jocs i cançons fa que aquest testimoni segueixi més enllà dels camps de treball i que cada any es transmetin noves dinàmiques.

També s'han pogut donar a conèixer elements de la cultura popular de Catalunya, com els cercaviles o els balls tradicionals, fins arribar al punt que la gent de República Dominicana pot saber el que són els castellers o fins i tot en algun cas, hi ha persones que saben entonar cançons en català i entendre paraules de la nostre llengua.

Cooperació Internacional

També destaca el suport que es dóna des de Barcelona al projecte de "Huerto Mixto".

El Huerto Mixto és molt més que un hort, és una eina pedagògica que promou el creixement comunitari. Des del treball amb un grup de dones que s'encarreguen de la cura d'una part de l'hort fins l'aprofitament dels recursos creats per tal que els infants que assisteixen a l'escola inicial puguin aprendre les espècies d'arbres i cultius que tenen en aquest indret de l'illa. Així mateix l'hort serveix de barrera natural pel batey davant de la pujada del riu Haina que pot causar grans desperfectes a la comunitat.

Com a senyal d'agraïment de la col·laboració entre ambdues parts, aquest darrer estiu es va posar el nom de "Sendero Ecológico Pere Tarrés" al camí principal de l'hort, des d'on es pot accedir a tot el terreny treballat.

Una altra de les tasques que s'han portat a terme i amb gran interès per part d'UJEDO són els punts d'educació medioambiental.

Mitjançant els diferents intercanvis, s'ha pogut ensenyar els mecanismes per poder incidir el menys possible en el medi natural. Així doncs, no es d'estranyar que es tingui una consciència molt gran sobre el consum d'aigua i la recollida de brossa.

Formació

Una de les grans inquietuds d'UJEDO sempre ha estat que els seus educadors/es tinguessin formació en educació en el lleure.

Des del Moviment es treballa per tal que les persones que puguin anar al camp de treball a l'estiu puguin fer formació segons els àmbits més demanats.

Aquest darrer estiu es van fer formacions entorn a l'educació emocional, la pedagogia, jocs i animació i comunicacions via Internet.

Aquestes van ser rebudes amb gran interès per les "facilitadores" (el nom que reben els monitors/es) i el grup de joves.

Una altra de les actuacions és crear un Centre de Recursos al Moviment al voltant de l'educació per al desenvolupament, així tots els centres i les persones interessades podran obtenir activitats i dinàmiques per treball aquest tema amb els seus infants, adolescents i joves.

D'aquest Centre de Recursos destaquen les Maletes Pedagògiques. Aquestes són un conjunt d'activitats per franges d'edat on es pot aprofundir en les cultures de diferents països del món.

El full de ruta (2008-2013)

Cal destacar també la comunicació periòdica que es té amb Dominicana, incrementada gràcies al viatge del darrer estiu.

Aquest viatge tenia una marcada funció institucional. Després de 14 anys de relació, calia tornar a dissenyar la relació entre les dues institucions i el full de ruta va ser el mitjà utilitzat.

Un equip format majoritàriament per l'equip tècnic del MCEC i la seva presidenta va anar a Palavé de Managuayabo, el batey on està la seu d'UJEDO i van poder elaborar juntament amb l'equip directiu d'allà les actuacions per als propers 5 anys.

Els en tot moment es van mostrar molt interessats en les propostes fetes pel Moviment i ens van poder proposar i explicar aquells projectes seus més imminents.

A part d'un emmarcament ideològic dels punts en comú de les dues institucions, destaca que en el document hi ha tot un apartat dedicat a UJEDO.

Els punts més importants són els següents :

- **La comunicació bilateral** : Vetllar per una bona comunicació entre les dues parts a través de correus electrònics periòdics i trucades, a banda de poder habilitar un espai web on s'expliqui la tasca d'UJEDO.
- **Camps de treball i intercanvis**: Programar un seguit de camps de treball per a l'estiu en els propers anys incloent intercanvis bilaterals.
- **Enviament de materials cedits** : Aprofitant els viatges, es portaran recursos bibliogràfics especialitzats en acció social i lleure en castellà.
- **Intercanvi de materials propis** : El MCEC i la Fundació generen materials de reflexió en l'àmbit educatiu que poden ser molt interessants per UJEDO. Entre aquests materials destaquen les publicacions de la revista "Monitor – Educador" i "Educación Social".

El Moviment sempre ha apostat per poder col·laborar amb iniciatives d'aquest tipus, és per això que en motiu del pas de la tempesta Noel per Dominicana es va fer una crida als centres per a poder col·laborar econòmicament amb UJEDO per tal de poder ajudar als damnificats i reconstruir

A part de la campanya de "*Emergència a Dominicana*" des de l'Àmbit d'Educació per al Desenvolupament s'han anat fent diferents campanyes econòmiques, com la del bar de la Joresco, on els diners guanyats també es van enviar a República Dominicana.

A part d'aquestes actuacions, el Moviment sempre ha apostat per la presència dels seus projectes a les seves activitats generals. Aquestes activitats són:

- Joresco, trobada de monitors/es del Bisbat
- Matxembrat, trobada d'adolescents i joves
- Assemblea Ordinària i Assemblea Extraordinària
- Curs de Monitors i Directores de la Ruca

En aquestes activitats generals sempre s'explica la tasca feta i s'anima als monitors/es a participar de l'Àmbit i a poder col·laborar en la difusió de la tasca del projecte.

Accions de futur

Ja amb el full de ruta redactat, es segueix treballant per dur-lo a terme i poder realitzar totes aquelles accions programades.

Valoració

La valoració d'aquest projecte és molt positiva.

Primerament, cal destacar que aquesta experiència enriqueix la tasca que el Moviment i els seus centres poden fer. No es només una tasca d'estiu sinó que durant tot l'any s'està treballant per tirar aquest projecte endavant.

D'altra banda amb la relació amb UJEDO podem mostrar als nostres centres que hi ha altra gent al món que treballa amb la mateixa direcció que nosaltres i que cal sumar esforços per tal de poder avançar.

L'Àmbit d'Educació per al Desenvolupament està format per persones de diferents centres del nostre territori, aspecte que ajuda a que la nostra tasca i la d'UJEDO pugui ser coneguda per la majoria de les persones federades al Moviment.

Cal destacar que és una relació consolidada i que per tant ara mateix amb els mitjans que tenim és molt més fàcil poder tenir una bona comunicació amb ells. Aquest aspecte és fonamental, ja que si es dona a conèixer la tasca que fa UJEDO amb els més necessitats de República Dominicana podem fer que molta més gent se sumi a col·laborar en aquest projecte que fa gairebé 15 anys que es va engegar.

Amb el full de ruta creat aquest any, les dues parts posen de manifest la voluntat de seguir col·laborar, d'estrènyer els seus vincles i seguir avançant junts cap al futur, una idea que el Moviment sempre ha considerat imprescindible.